

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.359.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17550 Pana Posła Marcina Józefaciuka, w sprawie skuteczności programów dożywiania dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania ubóstwu żywnościowemu, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Jednym z programów, który skierowany jest do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej jest wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, wspierający finansowo gminy w realizacji ich zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do których należy m. in. zapewnienie posiłku i dożywianie dzieci.

W 2020 r. pomocą w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto 315 887 uczniów, w 2021 r. 255 770, w 2022 r. 236 013, w 2023 r. 234 174, w 2024 r. 209 022, a w 2025 r. 208 943.

Roczną informację o realizacji programu na terenie województwa za dany rok, z uwzględnieniem danych z obszaru województwa, wojewoda przekazuje do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w terminie do 10 lutego następnego roku. Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie posiada w związku z tym informacji o realizacji programu w br.

Program finansowany jest z budżetu państwa oraz środków własnych jednostek samorządu terytorialnego. Koszty jego realizacji w latach 2020-2025 przedstawia poniższa tabela. Dane za 2026 r. dostępne będą w 2027 r.

Tab. Koszty realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Koszt programu (zł)	615 748 799	616 707 906	648 786 712	719 604 125	711 848 996	758 483 420
z tego: środki własne gmin (zł)	183 840 660	183 780 653	191 895 229	221 521 321	223 033 335	258 169 547
środki z budżetu państwa (zł)	431 908 139	432 927 253	456 891 483	498 082 804	488 815 661	500 313 873

Źródło: Wydział Statystyki i Budżetu – Sprawozdanie - Zestawienie wg województw –I-XII 2020 r., I-XII 2021 r., I-XII 2022 r., I-XII 2023 r., I-XII 2024 r. I-XII 2025 r.

W rocznej informacji z realizacji programu za dany rok przekazywanej przez wojewodów do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego znajdują się ogólne dane

dotyczące objętych nim uczniów, którzy nie ukończyli jeszcze szkoły ponadpodstawowej (we wcześniejszych latach ponadgimnazjalnej).

W 2020 r. liczba osób korzystających z programu wyniosła ponad 1 mln., w 2022 r. z około 770 tys., a w 2025 r. około 670 tys.

Program zapewnia pomoc zarówno dzieciom wychowywanym w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, z niepełnosprawnościami i o niskich dochodach. Z przyznawanych środków przekazywanych z programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz tym, które spełniają kryterium dochodowe wynoszące 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 tego aktu, tj: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej; uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Pomoc udzielana jest w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

„Posiłek w szkole i w domu” kierowany jest m.in. do dzieci i uczniów wychowujących się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Istotnym elementem programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym możliwości zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Z danych przekazanych przez wojewodów wynika, że szacunkowa liczba dzieci i uczniów wymagających dożywiania nieobjętych programem z powodu niechęci do korzystania z tej formy pomocy wyniosła w 2025 r. 543, tj. 81 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej i 462 uczniów; w 2024 r. 101 dzieci i 436 uczniów; w 2023 r. 86 dzieci i 449 uczniów; w 2022 r. 106 dzieci, 525 uczniów; w 2021 r. 183 dzieci, 663 uczniów; w 2020 r. 221 dzieci i 708 uczniów. Pomocą w formie posiłku udzieloną bez konieczności przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego objęto: w 2025 r. 7 766 dzieci, w 2024 r. 9 061 dzieci, w 2023 r. 9 756 dzieci, w 2022 r. 10 673 dzieci, w 2021 r. 10 649 dzieci, w 2020 r. 12 890 dzieci.

Ogólna kwota środków z budżetu państwa przewidziana na realizację programu w latach 2024-2028 wyniesie 2 750 000 tys. zł, rocznie 550 mln zł, z czego na realizację modułów 1 i 2 przewidziano 2 550 000 tys. zł (rocznie 510 mln zł), a na realizację modułu 3 przewidziano 200 000 000 zł (rocznie 40 mln zł).

Od 1 stycznia 2025 r. w programie zwiększono kryteria dochodowe. Aktualnie wynoszą one 2020 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1646 zł dla osoby w rodzinie.

Z rocznej informacji dotyczącej realizacji programu za poprzedni rok przekazanej przez wojewodów wynika, że w 2025 r. objęto nim 208 943 uczniów, którzy nie ukończyli jeszcze szkoły ponadpodstawowej. Kierownictwo MRPIPS posiada ogólne dane uczniów objętych programem.

Dodatkowym narzędziem pomocnym w zmniejszaniu skali ubóstwa jest program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (dalej: FEPŻ), w ramach którego rodziny z dziećmi mogą otrzymywać pomoc żywnościową w formie paczek z artykułami spożywczymi¹. Wsparcie to uzupełniają tzw. działania towarzyszące na rzecz włączenia

¹ Kryteria kwalifikowania odbiorców końcowych do FEPŻ to dochód nieprzekraczający 265% kryterium uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej oraz przynajmniej jedna przesłanka trudnej sytuacji życiowej, wymieniona w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (m.in. bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezdomność).

społecznego odbiorców końcowych FEPŻ², a także dodatkowa żywność pochodząca z darowizn, pozyskiwana przez organizacje partnerskie ze źródeł zewnętrznych³.

Dzieci poniżej 18 roku życia mogą korzystać z pomocy żywnościowej wyłącznie jako członkowie rodzin dorosłych, których do udziału w programie zakwalifikował właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ośrodek pomocy społecznej. Paczki żywnościowe dystrybuowane są przez sieć organizacji partnerskich Federacji Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, PKPS i PCK. Program dostępny jest w ok. 93% polskich gmin.

Poniższe informacje o liczbie dzieci wśród odbiorców końcowych programu pochodzą ze sprawozdań organizacji partnerskich z realizacji FEPŻ za lata 2024-2025. W tabeli uwzględniono szacunkowe dane dotyczące wartości i ilości żywności, która trafiła do dzieci poniżej 18 roku życia⁴.

Etap realizacji FEPŻ	Rok realizacji	Łączna liczba odbiorców końcowych objętych pomocą żywnościową	W tym liczba dzieci poniżej 18 roku życia	Udział % dzieci poniżej 18 roku życia w łącznej liczbie odbiorców	Szacowana wartość żywności, z której skorzystały dzieci do 18 roku życia	Szacowana ilość żywności, z której skorzystały dzieci do 18 roku życia
Podprogram 2023	2024	985 453	298 364	30,3%	81,4 mln zł	13 tys. ton
Podprogram 2024	2025	1 036 257	296 458	28,6%	98,1 mln zł	13,4 tys. ton
Łącznie w latach 2024-2025		2 021 710	594 822	29,4%	179,5 mln zł	26,4 ton

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

² Warsztaty w obszarze zdrowego trybu życia, prawne, psychologiczne, indywidualne poradnictwo, działania o charakterze integracyjnym, itp.

³ Za dystrybucję żywności odpowiadają organizacje partnerskie ogólnopolskie: Federacja Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polski Komitet Pomocy Społecznej i Polski Czerwony Krzyż za pośrednictwem ok. 2,5 tys. organizacji w całej Polsce.

⁴ Szacunki na podstawie łącznej wartości środków przeznaczonych na zakup żywności oraz łącznej ilości żywności wydanej odbiorcom końcowym.